

Granskning av intern kontroll vid bidragsgivning

Region Halland

Oktober 2023

Anna Hilmarsson, certifierad kommunal revisor

Linn Bergman, revisionskonsult

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland genomfört en granskning av intern kontroll vid bidragsgivning. Granskningens syfte är bedöma om driftnämnden kultur och skola säkerställer en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av regionalt kulturstöd.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att driftnämnd kultur och skola *inte helt* har säkerställt en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av regionalt kulturstöd.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning
Finns det tydliga krav på vad företag/enskilda/föreningar ska lämna in för uppgifter avseende till exempel verksamhetsbeskrivningar, mål mm i samband med bidragsansökan?	Ja
Finns det dokumenterade regler och rutiner som säkerställer att utbetalda kulturstöd baseras på kompletta och korrekta ansökningar?	Delvis
Finns det ändamålsenliga rutiner för kontroll och uppföljning av utbetalda föreningsbidrag, och de åtaganden som framgår i ansökan?	Nej
Sker en tillräcklig uppföljning och återrapportering av kulturstöd till nämnden?	Delvis

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till driftnämnd kultur och skola i syfte att förstärka den interna kontrollen inom området:

- Säkerställ dokumenterade rutiner för den samlade processen från ansökan av kulturstöd till slutredovisning och uppföljande kontroller i syfte att minska risken för personberoende och för att öka spårbarheten.
- Säkerställ tillräcklig omfattning av kontroller och att utförda kontroller, bedömningar och vidtagna åtgärder i handläggningen av kulturstöd systematiskt dokumenteras, signeras och diarieförs.
- Säkerställ tydliga checklistor och bedömningsgrunder för alla som handlägger kulturstöd inklusive såväl interna som externa bedömare och tydliggör hur ställda krav ska styrkas och kontrolleras.

- Tillse ett systematiskt arbete med att inhämta synpunkter från de sökande om vad de anser om den information och de riktlinjer som finns kring stöden. Utveckla forum för synpunktsinhämtning och dialog med de sökande för det fortsatta utvecklingsarbetet.
- Tillse att de som får avslag på ansökan om kulturstöd erhåller en tydlig motivering till avslag samt att de som beviljas en del av det belopp som de sökt erhåller en motivering om varför och vad tilldelade medel ska användas till.
- Säkerställ att det finns en tillräcklig intern kontroll i den verksamhet som bedrivs, utifrån nämndens ansvar (enligt Kommunallagen 6 kap 6 §) att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
Bidragsansökan	5
Regler och rutiner för ansökan	8
Rutiner för kontroll och uppföljning	15
Uppföljning och återrapportering	18
Samlad bedömning	20
Rekommendationer	20
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	21

Inledning

Bakgrund

Utdelning av bidrag i en region är en icke lagstadgad kommunal uppgift. När regionen lämnar bidrag förutsätts att bidrag skall ges till föreningar/enskilda/organisationer på lika villkor. Region Halland fördelar kulturstöd till kulturinstitutioner, kommuner, stiftelser, föreningar, företag och konstnärer för att de sammantaget och tillsammans ska kunna skapa och erbjuda ett mångsidigt kulturutbud i hela Halland.

Det finns en mångfald av olika typer av stöd som t.ex. verksamhetsstöd, expresstöd, utvecklingsstöd och produktionsstöd.

Ur ett styrningsperspektiv såväl som ur ett medborgarperspektiv är det av stor vikt att bidragsgivningen styrs av tydliga och ändamålsenliga riktlinjer och policys. Av dessa bör det framgå hur beslut om bidrag ska fattas samt villkor för uppföljning och kontroll av att lämnade bidrag brukas i enlighet med beviljad ansökan.

En tillförlitlig och säker hantering av dessa bidrag är viktig ur flera aspekter. En bristande intern kontroll på området medför ökad risk för oegentligheter och i förlängningen förtroendeskadliga konsekvenser för regionen.

Revisorerna har utifrån väsentlighet och risk beslutat att genomföra en granskning avseende driftnämnden kultur och skolas arbete med intern kontroll vid bidragsgivning till föreningar.

Syfte och revisionsfrågor

Gransknings syfte är att bedöma om driftnämnden kultur och skola säkerställer en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av regionalt kulturstöd.

Revisionsfrågor:

1. Finns det tydliga krav på vad företag/enskilda/föreningar ska lämna in för uppgifter avseende till exempel verksamhetsbeskrivningar, mål mm i samband med bidragsansökan?
2. Finns det dokumenterade regler och rutiner som säkerställer att utbetalda kulturstöd baseras på kompletta och korrekta ansökningar?
3. Finns det ändamålsenliga rutiner för kontroll och uppföljning av utbetalda kulturstöd, och de åtaganden som framgår i ansökan?
4. Sker en tillräcklig uppföljning och återrapportering av kulturstöd till nämnden?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallagen kap 6 § 6

- Regionens styrdokument inom området, såsom t.ex. riktlinjer/policys, rutiner och mallar.

Avgränsning

Granskningen avser driftnämnd kultur och skola och avgränsas till räkenskapsåret 2023. Dock kan tidigare år beröras utifrån att granskning sker av hantering från beviljat stöd till återrapportering och uppföljning.

Metod

Granskningen har genomförts utifrån dokumentstudier avseende styrdokument och rutiner samt intervjuer. Intervjuer har genomförts med förvaltningschef, utvecklingsledare, controller, administratör samt interna handläggare/bedömare.

Stickprovsmässig granskning med avseende på om ändamålsenliga underlag finns för utbetalda kulturstöd har genomförts av 13 kulturstödsansökningar. Fördelning och urval har skett utifrån bedömning av risk och väsentlighet samt med hänsyn till antalet ansökningar och antalet olika typer av bidrag som omfattas av granskningen. Stickprovskontrollen har bland annat omfattat kontroll av korrekta ansökningshandlingar, beslut, utbetalningsunderlag samt eventuell återrapportering.

Granskningen har även inkluderat en genomgång av nämndens protokoll för perioden maj 2022 - juni 2023.

Vidare har en webbenkät skickats till totalt 307 enskilda/föreningar/företag som ansökt om kulturstöd eller verksamhetsbidrag under åren 2022-2023. Enkäten besvarades av 192 respondenter, vilket innebär en svarsfrekvens på 63 procent.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Bidragsansökan

Revisionsfråga 1: Finns det tydliga krav på vad företag/enskilda/föreningar ska lämna in för uppgifter avseende till exempel verksamhetsbeskrivningar, mål mm i samband med bidragsansökan?

lakttagelser

Hemsidan

På Region Hallands hemsida finns information om de sökbara kulturstödet som fördelas inom det regionala kulturstödet. Där beskrivs generell information om kulturstöden, ansökningsperioder för respektive stöd och det finns en flik för respektive stöd med information om vem som kan söka, ansökningsprocessen och kontaktuppgifter till utvecklingsledare på regionen. På hemsidan finns även generell information om vem som kan, och vem som inte kan söka stöd hos regionen samt hur regionen definierar “professionell eller yrkesverksam konstnär eller kulturskapare”. Det framgår bland annat att sökande ska vara juridisk person eller person med enskild firma och att sökande behöver antingen ha FA-skatt, F-skatt eller vara en registrerad förening med organisationsnummer. Privatpersoner som inte har ett företag för sin verksamhet kan söka Region Hallands arbetsstipendium för konstnärer.

Styrdokument

I Region Halland finns dokumenterade kriterier och riktlinjer för kulturstöd (2022-06-02 § 37). Dokumentet anger genom vilka stödformer kulturstödet fördelas, vem som kan söka respektive stöd, vilka krav som ställs på den sökande samt när utlysning sker för respektive stöd. Vid intervju beskrivs att regionen nyligen genomfört en uppdatering av kulturstöden, kriterierna och riktlinjerna. De nya stödformerna och regelverken började gälla från och med år 2023 och är enligt intervju under implementering. Vid intervju beskrivs att revideringen genomfördes till följd av att de tidigare stöden bedömdes ha olika prioriteringsgrunder och bedömningskriterier. Efter revideringen tillämpas nu samma riktlinjer och kriterier för regionens samtliga kulturstöd och dessa utgår från målen i Region Hallands kulturplan och kulturstrategi. Se revisionsfråga 2 för vidare redogörelse för de krav som framgår av kriterier och riktlinjer för respektive kulturstöd.

Ansökan

I Region Halland finns sedan år 2023 fyra olika typer av sökbara kulturstöd. Respektive stöd har olika ansökningsprocesser och söks enligt nedan:

Arbetsstipendium: Ansökan sker via systemet Varbi som är regionens verktyg för rekrytering. I Varbi publiceras ett antal frågor som sökanden ska besvara, exempelvis vilket/vilka konstområden den sökande är verksam inom, utbildning och beskrivning av

den konstnärliga verksamheten de senaste tre åren. Samtliga frågor är obligatoriska att besvara och till ansökan ska personbevis från Skatteverket, meritförteckning/CV samt arbetsprover bifogas.

Expresstöd: Stödet söks genom regionens e-tjänst för expresstöd som länkas från hemsidan. I ansökan ska ett antal frågor besvaras, exempelvis om sökanden är bosatt och verksam i Halland, information om organisationen, beskrivning av vad stödet ska användas till, intäkter och kostnader för projektet samt vilket belopp ansökan avser. Till ansökan ska CV och arbetsprover bifogas.

Utvecklingsstöd och produktionsstöd: Stöden söks genom regionens e-tjänst för utvecklings- och produktionsstöd som länkas från hemsidan. För att underlätta för de sökanden att förbereda ansökan finns en pdf-fil med de frågor som ska besvaras i ansökan. Filen går enligt intervju att nå via regionens hemsida under ansökningsperioden. I ansökan ska information om sökanden, projektidé, syfte, mål, målgrupper, relevans för Region Halland, marknadsföring, samarbetspartners, tidsplan, ekonomi och utvärdering anges.

Verksamhetsstöd till professionella fria grupper och organisationer: Stödet söks genom regionens e-tjänst för verksamhetsstöd som länkas från hemsidan. För att underlätta för de sökanden att förbereda ansökan har en pdf-fil med frågor tagits fram som sedan ska registreras i e-tjänsten. I ansökan ska information om organisationen, syfte, mål, målgrupper, relevans för Region Halland, marknadsföring, ansvarig för verksamheten, medfinansiärer, tidsplan, utvärdering och ekonomi anges.

De intervjuade beskriver att inkomna ansökningar generellt sett är korrekt ifyllda men att det förekommer att sökanden begår misstag och gör fel vid ansökan och att förvaltningen då behöver bistå med hjälp. Som tidigare nämnts började de nya riktlinjerna för kulturstöd gälla år 2023 vilket innebär att regionen under våren 2023 fått in de första ansökningarna utifrån de uppdaterade riktlinjerna. Intervjuade anger att hemsidan och informationen till de sökande kontinuerligt uppdateras utifrån vad de observerar i ansökningarna och utifrån inkomna synpunkter. Det saknas dock ett systematiskt arbete med att inhämta synpunkter om vad de sökande anser om den information och de riktlinjer som finns kring stöden.

Enkät svar

I den enkät som skickats ut till de som sökt stöd från Region Halland ställde vi frågan om respondenterna upplever att det är lätt att få kontakt med Region Halland om man har en fråga om kulturstöd. Av de svarande instämde 63 % helt eller till stor del medan 19 % instämde till viss del eller inte alls och 18 % svarade att de inte vet eller är osäkra.

Bedömning

Finns det tydliga krav på vad företag/enskilda/föreningar ska lämna in för uppgifter avseende till exempel verksamhetsbeskrivningar, mål mm i samband med bidragsansökan?

Ja.

- Det finns dokumenterade uppdaterade styrdokument som anger vem/vilka som kan söka regionens kulturstöd samt när utlysning sker.
- Information om stödformerna och vad som ska bifogas respektive ansökan finns tillgänglig på regionens hemsida, men det borde vara möjligt att ta del av frågorna som ska besvaras i ansökan även innan ansökan öppnat för att ytterligare tydliggöra vilka uppgifter de sökande ska lämna in.
- Med hänsyn till att de nya riktlinjerna för kulturstöd nyligen implementerats och att hemsidan uppdaterats utifrån dem, bedömer vi att det är av vikt att de kontinuerligt ses över och att revideringar sker utifrån behov och utveckling. Likaså utifrån att det inkommit ansökningar som inte är kompletta.
- En betydande del (63 %) av de svarande i enkätundersökningen instämde helt eller till stor del i att det är lätt att få kontakt med Region Halland om de har frågor avseende kulturstöd. Det saknas dock ett systematiskt arbete med att inhämta synpunkter från de sökande vad de anser om den information och de riktlinjer som finns kring stöden, varvid vi bedömer att det bör utvecklas ytterligare forum för synpunktsinhämtning och dialog med de sökande för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Regler och rutiner för ansökan

Revisionsfråga 2: Finns det dokumenterade regler och rutiner som säkerställer att utbetalda kulturstöd baseras på kompletta och korrekta ansökningar?

lakttagelser

Som nämnt i revisionsfråga 1 finns det i Region Halland dokumenterade kriterier och riktlinjer för kulturstöd, antagna av driftnämnden kultur och skola 2022-06-02 § 37. Dokumentet behandlar inledningsvis vilka stödformer som kulturstöd fördelas genom samt en beskrivning av dem. Nedan redogörs för de krav som framgår av kriterier och riktlinjer för de olika kulturstöden i regionen:

Verksamhetsstöd till professionella fria grupper och organisationer:

Verksamhetsstöd kan inte beviljas till verksamheter som har skulder till Kronofogdemyndigheten för svenska skatter och avgifter eller som är i likvidation eller konkurs. Stödet kan sökas av icke vinstutdelande kulturverksamheter som är juridiska personer med säte och verksamhet i Halland. För att som ny aktör beviljas verksamhetsstöd bör gruppen/organisationen ha beviljats andra stöd från Kultur i Halland. Den sökande ska vidare ha annan finansiering från stat, kommun eller annan

finansiär. Det framgår dock inte hur stor andel eller något belopp för hur mycket av projektet som ska finansieras av annan part eller hur det ska styrkas.

Utvecklingsstöd: Stödet kan ges för metodutveckling, förstudier, pilotprojekt, utveckling av nätverk, samverkan regionalt, interregionalt och internationellt och för annat som bidrar till att målen i Hallands kulturstrategi och kulturplan kan uppnås.

Produktionsstöd: Kan ges till konstnärlig produktion inom alla genrer och konstformer samt för skapande och genomförande av publik verksamhet och kulturarrangemang. Stöd ges inte för enstaka konserter eller föreställningar. Inom litteraturområdet kan produktionsstöd sökas som ett efterhandsstöd för litteratur av halländskt värde. Författare i Halland kan också ansöka om ett lektörs- och redaktörsstöd genom stödformen Expressstöd. Utöver det beviljas inte stöd för produktion och utgivning av litteratur.

Expressstöd: Stödet ska stödja konstnärer, kulturskapare och arrangörer som är bosatta i Halland och främja utveckling och återväxt inom kultursektorn. Det högsta belopp som kan beviljas beslutas av förvaltningschef. Stödet kan endast sökas av juridiska personer och personer med enskild firma som är folkbokförda och verksamma i Halland. Unga kulturaktörer kan söka stödet om de har utbildning inom konst- och kulturområdet eller tidigare erfarenhet som aktör inom kulturområdet.

Vidare anges att projekt som bidrar till att förverkliga målen i Hallands kulturstrategi och kulturplan kan beviljas stöd och att sökande ska vara juridisk person, eller person med enskild firma. Projektstöd kan inte beviljas till verksamheter som har skulder till Kronofogdemyndigheten för svenska skatter och avgifter eller som är i likvidation eller konkurs.

Arbetsstipendium: Stipendiet är ett allmänt stöd för konstnärlig yrkesverksamhet. Det ska möjliggöra för konstnärer att koncentrera sig på och fritt utveckla sitt konstnärliga arbete. Arbetsstipendierna kan delas ut till enskilda personer som är folkbokförda eller stadigvarande bosatta och yrkesverksamma i Halland. Sökande ska vara yrkesverksam inom någon konstform.

Av kriterierna och riktlinjerna framgår även att följande prioriteringar ska tillämpas vid fördelning av projektstöd:

- regional relevans utifrån målen i Hallands kulturplan och kulturstrategi
- sökande med utbildning och verksamhet inom den kulturella och kreativa sektorn
- konstnärlig bedömning
- projekt som genomförs i Halland
- projekt som görs i samarbete med aktörer verksamma i Halland
- projekt med fler finansiärer än Region Halland
- skäliga arvoden - yrkesverksamma upphovspersoner och medverkande i projekt bör arvoderas utifrån gällande branschöverenskommelser
- unga kulturaktörer med konstnärlig eller kulturell utbildning, eller erfarenhet som aktör inom kulturområdet, kan tilldelas Expressstöd

- om den sökande tidigare beviljats stöd från Region Halland beaktas genomförande och måluppfyllelse.
- stöd kan inte beviljas för vidareförmedling.

Vid intervju beskrivs att den övergripande processen för hantering av kulturstöd är dokumenterad i *Rutin för beredning och beslut om Regionalt kulturstöd gällande stödformerna Kulturutveckling och Stöd till film och rörlig bild (2019-10-23)*. Dokumentet beskriver hur hela processen från beredning till redovisning av ett projekt ska ske. I dokumentet anges vem som ansvarar för respektive del av processen. Vi noterar dock att det i flera fall är angett namn på ansvarig person istället för dess roll. Dokumentet innehåller även flera kommentarer gällande behov av ändringar och färgmarkeringar.

Hantering och bedömning av ansökningar

De som hanterar ansökningar av kulturstöd i regionen är handläggare, controller, interna bedömare, avdelningschefer och förvaltningschef. I organisationen finns även utvecklingsledare som har samordningsansvar för kulturstöden. Vid ansökningar som gäller produktionsstöd och utvecklingsstöd görs de konstnärliga bedömningarna med stöd av externa referenspersoner som anlitas som sakkunniga bedömare inom respektive kulturområde. Referenspersonerna får inte vara skrivna eller huvudsakligen verksamma i Halland. Enligt intervjusvar ska de vara professionella och ha dokumenterad kompetens inom det kulturområde de ska bedöma. De externa bedömarna anlitas av regionen utifrån dialog och kontakt med kollegor i andra regioner och förslag från medarbetare inom aktuellt kulturområde.

I dokumentet *Externa bedömare så här arbetar vi med beredning av ansökningar* anges att det vid tillsättande av extern bedömare ska tas hänsyn till kunskap inom specifika konst- och kulturområden, ålder, kön med mera. Vidare beskrivs att Kultur i Halland ska säkerställa att bedömning av ansökningarna görs inom ramen för Antikorruptionspolicyn. Det framgår dock inte hur det ska säkerställas. Längden på ett uppdrag som extern bedömare bör vara två år, med möjlighet till förlängning om ytterligare två år. I dokumentet anges även arvode för bedömarna som kan betalas via faktura eller löneutbetalning. Vi noterar att dokumentet är odaterat och att det utöver ovan nämnda beskrivning saknas dokumenterade riktlinjer för hur de externa bedömarna ska väljas ut och tillsättas. Av dokumentet framgår inte tillvägagångssätt, controller eller tydliga bedömningsgrunder för hur bedömningarna ska göras och vad de ska baseras på. Vid intervjuer lyfts att det finns behov av att tydliggöra uppdraget och förväntningarna för de externa bedömarna.

När en ansökan inkommit till regionen hanteras den först av en administratör som diarieför och lägger ansökningsuppgifterna i ett excel-dokument. Controller granskar sedan ekonomidelen av ansökan samt kontrollerar att den sökande inte har oredovisade projekt i regionen. Vi har inom ramen för granskningen inte erhållit någon dokumenterad rutin för vad som kontrolleras av controller eller mall för hur kontrollerna ska dokumenteras och signeras.

Ansökan skickas sedan vidare till handläggare inom respektive kulturområde som beroende på typ av ansökan genomför beredning eller bedömning och fyller i bedömningsmall. Om extern bedömare ska användas sänds ansökan sedan till denne.

Vid både interna och externa bedömningar av utvecklings- och produktionsstöd ska beslutsförslag och motivering skrivas in i dokumentet *Bedömning och beslutsförslag* (odaterat och dokumentägare saknas). Där ska intern bedömare bland annat fylla i om projektet har fler finansiärer än Region Halland, om de arvoden som anges i ansökan är skäliga och bedömning av projektets genomförbarhet utifrån budget, tidsplan och medverkande. Den externa bedömaren ska dokumentera om det föreligger jäv, om ansökan ligger inom hans kompetensområde, beslutsförslag, belopp som föreslås beviljas samt bedömning av ansökan. Vi noterar att det anges i dokumentet *Rutin för beredning och beslut om Regionalt kulturstöd gällande stödformerna Kulturutveckling och Stöd till film och rörlig bild* att bedömningsmall ska fyllas i av handläggare och medbedömare och sen raderas av ansvarig handläggare efter 12 månader. Av bedömningsmallen framgår ingen beskrivning av vad som ska ingå i "bedömning av ansökan" eller vad som ska ligga till grund för bedömningen, men det hänvisas till regionens hemsida och de prioriteringsgrunder som finns. Som nämnts ovan saknas tydliga tillhörande bedömningsgrunder. Vid intervju bekräftas att det finns kriterier för den konstnärliga bedömningen men att det saknas tydliga bedömningsgrunder. Som exempel lyfts bland annat att det finns ett kriterium som är att unga sökande prioriteras, men att regionen inte definierat vad som avses med "ung". Ett annat exempel är att det inte är tydliggjort vad som avses med "konstnärlig utbildning" eller vilken nivå av utbildning som krävs. Vid avstämning med samordnare för kulturstöd anges att det i dagsläget finns 12 interna bedömare och 10 externa bedömare som genomför bedömningar inom olika konstområden.

Beslut om stöden utvecklingsstöd och produktionsstöd fattas vid beslutsmöte där förvaltningschef, ansvariga handläggare, ekonom och utvecklingsledare enligt *Rutin för beredning och beslut om Regionalt kulturstöd gällande stödformerna Kulturutveckling och Stöd till film och rörlig bild* deltar. Vid intervju beskrivs att även avdelningschefer deltar vid mötet. Dokumentet har inte uppdaterats efter nu gällande regelverk och vid avstämning med samordnare anges att Stöd till kulturutveckling samt Stöd till film och rörlig bild har inkluderats i de nu gällande stöden utvecklingsstöd och produktionsstöd. Ekonom presenterar ekonomisk ram och det ekonomiska utfallet av förslagen från beredningsmötet. Handläggare föredrar därefter förslag till beslut. Förvaltningschef fattar därefter delegationsbeslut för upp till 350 000 kr per projekt, högre summor beslutas av nämnden. Vid intervju beskrivs att besluten ibland inte fattas i enlighet med vad extern bedömare rekommenderat. Det kan exempelvis vara om man inom regionen har kännedom om att den sökande tidigare mottagit stöd för projekt som inte genomförts enligt plan.

Meddelande om beslut skickas till den sökande via mail. Av rutinen framgår det dock inte vem som ansvarar för att det genomförs.

Hantering av expresstöd beskrivs i dokumentet *Rutin för expresstöd (2021-04-23)*. När en ansökan inkommit skickas den till intern bedömare som enligt rutinen ska bereda ansökan utifrån gällande kriterier. Vi noterar att hänvisning till gällande rutiner saknas i dokumentet, samt att det i dokumentet står att det finns behov av att uppdatera det på grund av att handläggningen förändrats. Vi har även tagit del av dokumentet *Frågor som ska besvaras i beslutsförslag Expresstöd (odaterat)*. Bedömaren ska svara på om det föreligger jäv, om underlaget är tillräckligt för bedömning, om det finns konstnärlig eller kulturell relevans samt hur genomförandekapaciteten bedöms. Bedömaren ska även ange förslag på beslut samt kortfattad motivering/bedömning. Filen ska sparas i systemet Teams.

Rutin arbetsstipendier (2023-02-01) beskriver respektive moment i hanteringen av arbetsstipendier. Rutinen är skriven på ett kortfattat sätt och det framgår inte tydligt vem som ansvarar för varje del av processen. Vi noterar att rutinen innehåller vissa frågetecken och inte verkar vara helt färdigställd.

För att beviljat stöd ska betalas ut måste en rekvisition göras. Det ska göras med signerad rekvisitionsblankett där det kvitteras att mottagare av projektstöd ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med svensk lag. Beviljade medel får inte rekvireras av eller utbetalas till verksamheter som har skulder till Kronofogdemyndigheten för svenska skatter och avgifter eller som är i likvidation eller konkurs. Den sökande intygar detta i e-tjänsten, men det sker ingen kontroll av det från regionens sida. De kontroller som kontrollern genomför dokumenteras enligt intervju svar i ett gemensamt arbetsdokument men det diarieförs inte.

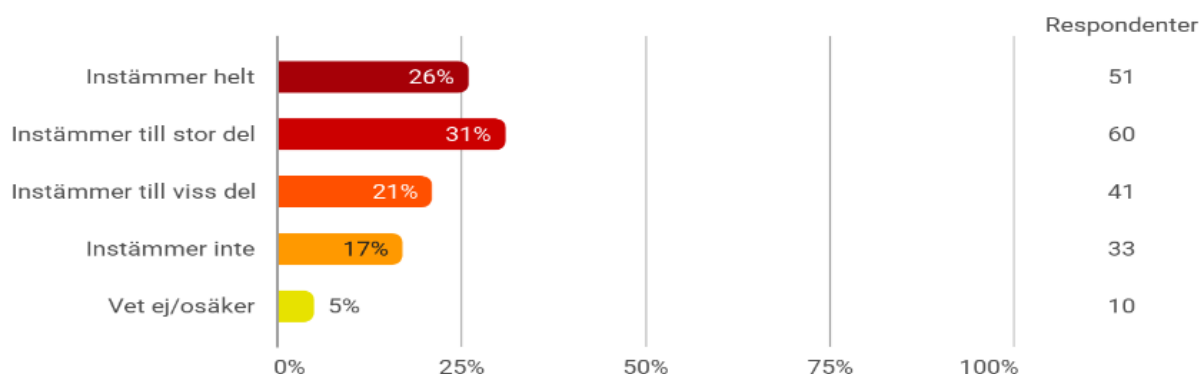
Ansvar och delegationsordning

I delegationsordning för driftnämnden kultur och skola, senast reviderad 2023-03-30, framgår att ansökningar om bidrag, stöd och tillstånd har delegerats till förvaltningschef. I vidaredelegation inom kultur och skola (2019-12-04) anges att förvaltningschef har delegation på att besluta om finansiering/medfinansiering av projekt och stipendier upp till 350 tkr. Vidare anges att vidaredelegation har givits till avdelningschefer att fatta beslut om förlängning av projektperiod avseende projekt inom beslutad medfinansieringsram och att besluta om projektansökningar och tecknande av kontrakt om bidrag, stöd och tillstånd. Det framgår dock inte tydligt vad som avses med "projektansökningar, bidrag, stöd och tillstånd" eller om kulturstöden omfattas i det.

Enkät svar

I den enkät som skickats ut till de som sökt stöd från Region Halland ställde vi två frågor kring om respondenterna upplever att reglerna för att få kulturstöd är lätta att förstå. Av Diagram 1 nedan framgår att 26 % av respondenterna instämmer helt till påståendet att reglerna är lätta att förstå vad gäller vilka kriterier som styr fördelningen av stöd. 31 % instämmer till stor del, 21 % instämmer till viss del och 17 % instämmer inte alls. 5 % svarar att de inte vet eller är osäkra.

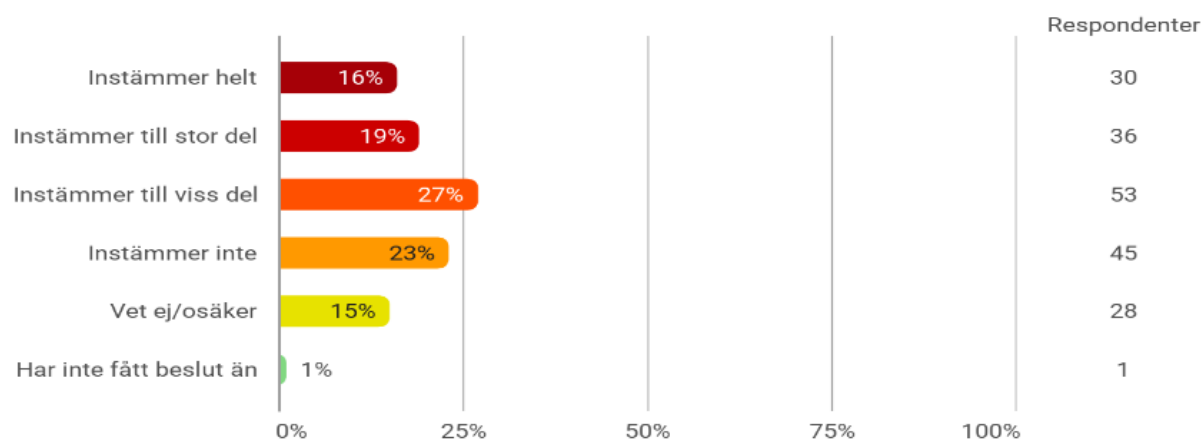
Diagram 1: Reglerna för att få kulturstöd från Region Halland är lätta att förstå vad gäller vilka kriterier som styr fördelningen av stöd:

I fritextsvaren anges bland annat att respondenterna upplever att de får olika svar beroende på vem de pratar med och att reglerna är väldigt allmänt hållna. Det upplevs vara otydligt vad kriterierna faktiskt innebär, exempelvis hur "yrkesverksam" och "konstnärlig kvalitet" definieras.

Diagram 2 nedan visar att 16 % av respondenterna instämmer helt till påståendet att det är lätt att förstå vilken bedömning som ligger bakom beslut om ett stöds storlek. 19 % instämmer till stor del, 27 % instämmer till viss del och 15 % instämmer inte alls. 15 % vet inte eller är osäkra och 1 % har ännu inte fått beslut.

Diagram 2: Reglerna för att få kulturstöd från Region Halland är lätta att förstå vad gäller vilken bedömning som ligger bakom beslut om ett stöds storlek:

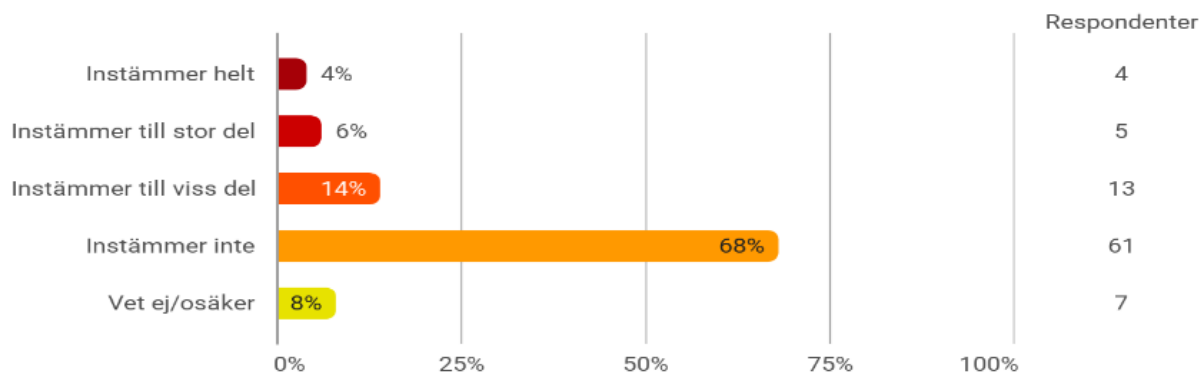

I fritextsvaren anges bland annat att respondenterna upplever att stödets storlek beror på handläggaren och att man inte vet vad som bidrar till ett stöds storlek.

I enkäten frågade vi även de respondenter som angivit att de fått avslag på en ansökan om kulturstöd om de anser att det är tydligt motiverat varför de fått avslag. 10 % instämmer helt eller till stor del och 14 % instämmer till viss del. 68 % av de svarande instämmer inte alls och 8 % vet inte eller är osäkra, se Diagram 3 nedan. I fritextsvaren beskrivs en generell bild av att respondenterna saknar motivering till besluten för att

veta vad som gjorde att de inte beviljades stöd och hur deras ansökan kan förbättras till nästa gång. Det framgår också att det är svårt att förstå varför man inte blivit beviljad stöd jämfört med de som fått stödet.

Diagram 3: Det är tydligt motiverat varför jag/min förening/organisation har fått avslag på ansökan om kulturstöd:

Bedömning

Finns det dokumenterade regler och rutiner som säkerställer att utbetalda kulturstöd baseras på kompletta och korrekta ansökningar?

Delvis.

- Det finns upprättade riktlinjer och prioriteringsgrunder för kulturstöd. Prioriteringarna är dock i huvudsak kvalitativa och det saknas tydliga bedömningsgrunder för hur de ska bedömas och hur vissa lämnade uppgifter ska styrkas, vilket gör att det finns en risk att bedömarna gör olika tolkningar vid bedömning av ansökningarna. Vidare saknas dokumenterade kontroller och checklistor som bidrar till att säkerställa att de regler och villkor som finns är uppfyllda även om de berednings/bedömningsformulär som ska besvaras av handläggarna berör detta till viss del.
- Det finns en dokumenterad process för hantering av vissa tidigare stödformer men dokumentet behöver revideras och färdigställas efter nu gällande rutiner och aktuella stödformer och synpunkterna i denna rapport.
- Processen för hur regionen arbetar med interna och externa bedömare finns dokumenterad men vi bedömer att dokumentationen även bör omfatta hur bedömarna ska väljas ut, samt tydliga bedömningsgrunder för hur bedömningarna ska göras och vad de ska baseras på för att säkerställa en likvärdig bedömning oavsett vem som bedömer ansökan. Då det finns flera interna och externa bedömare ser vi att det finns risk för olikartad bedömning och hantering av ansökningar.
- Detaljgranskning och inhämtning av underlag som styrker vissa lämnade uppgifter i ansökan sker i begränsad utsträckning. Även de kontroller som genomförs dokumenteras och signeras i begränsad utsträckning och diarieförs inte vilket gör att det saknas spårbarhet.

- Endast en dryg tredjedel av de som svarat på enkätundersökningen anger att reglerna är lätta att förstå avseende vilken bedömning som ligger bakom beslut om ett stöds storlek och majoriteten av respondenterna upplever inte att det är tydligt motiverat varför de fått avslag på sin ansökan om kulturstöd.

Rutiner för kontroll och uppföljning

Revisionsfråga 3: Finns det ändamålsenliga rutiner för kontroll och uppföljning av utbetalda kulturstöd, och de åtaganden som framgår i ansökan?

lakttagelser

Enligt regelverket för kulturstöd ska projektstöd redovisas till regionen genom en skriftlig rapport enligt det datum som anges i beslutsmeddelandet. För arbetsstipendier krävs ingen redovisning.

Den som rekviderar kulturstöd ger Region Halland rätt att kontrollera hur pengarna används och ska svara på ställda frågor samt leverera efterfrågade dokument till regionen inom fyra veckor vid en kontroll. Kontrollerna genomförs för att säkerställa att stödet använts enligt ansökan och beslut om stöd. Vid intervjuer beskrivs att controller gör vissa kontroller kopplat till den ekonomiska redovisningen och begär kompletteringar om den inte bedöms vara tillräcklig. Regionen beskrivs dock genomföra få kontroller och utan systematik kring om det mottagna stödet har använts på ett ändamålsenligt sätt i projekten samt att alla villkor har uppfyllts i respektive projekt, exempelvis att det ska framgå i marknadsföringen att regionen har givit stöd till projektet.

Intervjuade upplever att regionen kan bli bättre på att följa upp genomförandet och kvalitetssäkra de projekt som fått stöd. Det genomförs enligt intervju exempelvis inga kontroller på att det finns andra medfinansierare i de projekt där det anges som ett krav för att få stöd från regionen och som tidigare nämnts är det heller inte definierat andel eller med hur stort belopp medfinansiering ska ske.

Vid intervju framgår det att regionen arbetar med att utveckla uppföljningen av projektstöd och att de under år 2023 har valt ut åtta projekt som de kommer att göra en fördjupad granskning på. Det är dock inte dokumenterat vad den fördjupade granskningen innebär.

Enligt dokumentet *Rutin för uppföljning av kulturutveckling (2021-02-05)* skickar ekonom ut påminnelser om redovisning löpande under året. Den första påminnelsen skickas via mail fyra veckor efter angivet datum för redovisning och ytterligare en påminnelse I skickas via mail efter fyra veckor till. Påminnelse tre skickas som ett underskrivet brev. Av dokumentationen framgår inte när eller hur information om återbetalning på grund av utebliven redovisning ska skickas.

Redovisningar som inte godkänns skickas enligt rutinen av handläggare till utvecklingsledare för utredning av åtgärd. Beslut om åtgärd fattas av förvaltningschef. Beviljade medel som behöver återbetalas ska diarieföras och brev med information om

återkrav skickas av handläggare i samråd med utvecklingsledare och ekonom. Av rutinen framgår ingen information om hantering om återbetalning inte erhålls.

I nämndens internkontrollplan 2021 finns risken "redovisning av kulturstöd" med som kontroll. I den anges att det ska kontrolleras hur mottagarna av kulturstöd redovisar att aktuella medel använts enligt beviljad ansökan. Nämnden tog del av uppföljning av internkontrollplanen 2022-02-03 där det anges att rutin för uppföljning av kulturstöd finns, att rutinen följs och ansvarsfördelning bedöms som tydlig och i huvudsak väl fungerande. Det framgår vidare att det i samband med att förslag till reviderat stödsystem tas fram utifrån genomförd utredning, beaktas särskilt att det blir enkelt att bedöma redovisningar i relation till ansökan. Kontrollmoment kopplat till kulturstöd finns inte med nämndens internkontrollplan år 2022 och 2023.

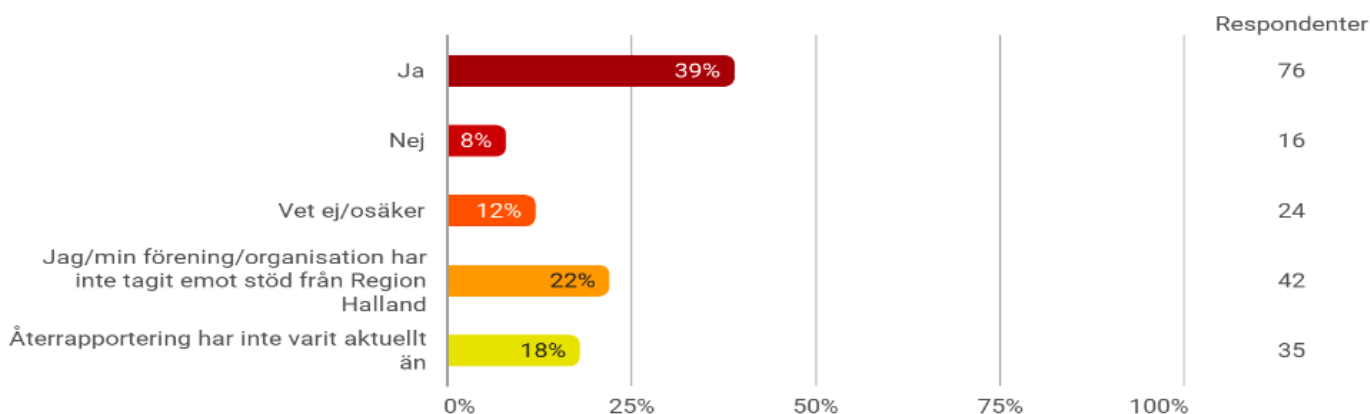
I nämndens riskanalys 2023 har risken "Kan förvaltningen alltid tillämpa principen om armlängds avstånd?" tagits med men inte bedömts. Vid avstämning med regionen anges att analysen är en bruttolista med alla risker som dokumenterats över längre tid och att de risker som inte bedömts har avfärdats av olika anledningar. Denna risk beskrivs inte ha bedömts på grund av att det inte finns någon lagstiftning eller regelverk att ha som bedömningsgrund. I riskanalysen 2022 bedömdes samma risk som "medel" i sannolikhet och "kännbar" i konsekvens och togs inte med i internkontrollplanen.

Enkät svar

54 % av respondenterna instämmer helt eller till stor del till påståendet att reglerna är lätta att förstå vad gäller riktlinjer för hur beviljat stöd ska redovisas/återrapporteras. 18 % instämmer till viss del och 9 % instämmer inte alls. 9 % anger att vet inte vet eller är osäkra och 10 % svarar att de inte satt sig in i riktlinjerna eller inte har återrapporterat.

Vi ställde även frågan om Region Halland har efterfrågat återrapportering av erhållet kulturstöd. I diagram 4 nedan ses att 39 % av respondenterna svarar ja och 8 % svarar nej. 12 % vet inte eller är osäkra och 22 % anger att de inte tagit emot stöd från Region Halland. 18 % svarar att återrapportering ännu inte varit aktuellt för dem.

Diagram 4: Återrapportering av erhållet kulturstöd har efterfrågats av Region Halland.

Av de som svarat att de har återrapporterat anger majoriteten att det genomfördes via mail och några anger att de återrapporterade via en blankett.

Verifiering av följsamhet

Inom ramen för granskningen har vi översiktligt stickprovgranskat 13 ansökningar från åren 2021-2023. Två av ansökningarna är pågående och övriga är avslutade. Tre ansökningar i stickprovet har fått beslut om avslag. Stöden är fördelade på sex stödtyper: produktionsstöd, utvecklingsstöd, kulturutveckling, expressstöd, arbetsstipendium och verksamhetsstöd. I kontrollen har vi tittat på ansökan, bedömning, beslut och i de fall projekten är avslutade, återrapportering. Som tidigare nämnt började nya riktlinjer för kulturstöd att gälla i regionen år 2023. De stickprov där ansökan inkommit tidigare än år 2023 har kontrollerats utifrån då gällande riktlinjer.

Vid stickprovgranskningen har vi särskilt noterat att:

- För samtliga stickprov finns det en ansökan och i de fall avslut skett finns även en upprättad slutredovisning. Vi noterar att redovisningen i några fall är kortfattad.
- De delegationsbeslut som fattats avseende beviljande av stöd har skett i enlighet med driftnämnden kultur och skolas delegationsordning.
- I det fall som sökande har beviljats stöd men inte hela det ansökta beloppet saknas motivering till beslutet från regionens sida om varför hela beloppet inte erhöles samt vad de beviljade medlen ska användas till. Vid avstämning med regionen framgår att det är ett återkommande dilemma att budgeten inte räcker till samtliga projekt som föreslås ett beviljande och att det utifrån det förs ett samtal om huruvida det går att delfinansiera några av ansökningarna.
- För stödformerna utvecklings- och produktionsstöd samt kulturutveckling ska en blankett fyllas i av intern beredare och extern bedömare där de bland annat dokumenterar sin bedömning av projektets genomförbarhet, bedömning av ansökan och beslutsförslag. I stickprovet är blanketten aktuell för fem av ansökningarna. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av blankett för tre av dessa. De övriga två anges ha blivit makulerade vid städning/rensning.

- I ett av stickproven där regionen beslutat att avslå ansökan har den externa bedömaren föreslagit att ansökan ska beviljas och den interna bedömaren har bedömt projektets genomförbarhet som "mycket god". Vi noterar att det saknas dokumenterad spårbarhet och motivering till varför ansökan avslogs. Vid avstämning med regionen framgår att beslutet om avslag berodde på ett konstnärligt/kvalitativt misslyckat projekt som ansökanden precis genomfört.
- För ett av stickproven där vi tagit del av bedömningsunderlaget är den externa bedömaren bedömning av ansökan mycket kortfattad och det framgår inte vad bedömningen grundar sig på eller om ansökan har bedömts utifrån de prioriteringar som regionen har för stödet.
- För ett av stickproven som beviljats stöd, ska projektet ha medfinansiering från annan part. Vi noterar att det av ansökan inte går att utläsa att det finns eller om det har säkerställts. Vidare noterar vi att vi inte i något av stickproven, där medfinansiering är ett krav, kan se spår av att det skett kontroller/substansgranskning av medfinansiering mer än att det angetts i ansökan.
- För samtliga stickprov gäller att vi vid genomgång av erhållna handlingar inte kan se hur det säkerställs från regionens sida att alla villkor är uppfyllda. En del villkor bekräftas av svar i ansökan alternativt slutredovisning, men det finns ingen tydlig dokumentation som säkerställer att samtliga villkor uppfylls.
- I flera fall kommer redovisningarna in för sent och först efter att regionen skickat en eller flera påminnelser.

Bedömning

Finns det ändamålsenliga rutiner för kontroll och uppföljning av utbetalda kulturstöd, och de åtaganden som framgår i ansökan?

Nej.

- Det uppges finnas vissa kontrollmoment för att säkerställa att de som tar emot stöd uppfyller de krav som anges i ansökan. Emellertid dokumenteras inte dessa kontroller på ett systematiskt sätt och vi noterar att kontrollerna genomförs i mycket begränsad omfattning. Det saknas bedömningsgrunder och checklistor till respektive stödtyp för såväl om regler och villkoren uppfylls, för hantering om felaktigheter upptäcks i samband med slutredovisning och eventuell återbetalningsskyldighet, samt för hantering av eventuell utebliven återbetalning. Det finns viss dokumenterad beskrivning kring uppföljning av redovisning men den bedöms inte vara heltäckande, exempelvis saknas helt information om hur konstnärlig/kvalitativ bedömning ska genomföras.
- Projektstöd ska redovisas genom en skriftlig rapport och regionen har rätt att kontrollera projekt som beviljats stöd, men det framgår dock inte på vilket sätt regionen kan komma att kontrollera varken i regelverk eller andra interna dokument.
- I genomförd stickprovsgranskning har det framkommit brister avseende bl.a. att slutredovisning inkommit sent, bristande motivering till bedömningar samt att regionen inte har dokumenterat att beviljade ansökningar uppfyllt de krav som ställts. Vidare har dokument som legat till grund för bedömning och utbetalning av stöd inte sparats vilket skapar bristande spårbarhet. Vi bedömer att det saknas ett

systematiskt arbete med intern kontroll för att säkerställa att utbetalda kulturstöd sker i enlighet med ställda krav.

- Utifrån vårt granskningsresultat och den processöversyn som pågår inom området har vi svårt att förstå varför området inte tagits upp i nämndens riskanalys år 2023.

Uppföljning och återrapportering

Revisionsfråga 4: Sker en tillräcklig uppföljning och återrapportering av kulturstöd till nämnden?

lakttagelser

Efter genomgång av protokoll noterar vi bland annat följande:

- Nämnden har mottagit information om Region Hallands kulturstöd inkl. förlängning av överenskommelser (2022-05-05 §28).
- Nämnden beslutar att anta Region Hallands kulturstöd - kriterier och riktlinjer, att beslutade kulturstöd utlyses 2023, att verksamhetsstöd till professionella fria grupper och organisationer görs sökbara under första kvartalet 2023 för verksamhetsåret 2024 samt att förlänga gällande överenskommelser för professionella fria grupper och organisationer med ett år, så att de fortsätter gälla under 2023 (2022-06-02 § 37).
- Nämnden informeras om överenskommelser om regional kulturverksamhet 2023-2025 (2022-11-24 § 70) samt beslutar att uppdra åt förvaltningschef att teckna föreslagna överenskommelser (2022-12-12 § 86).
- Nämnden tar del av information om Region Hallands nya kulturstöd (2023-03-30 § 31).
- Beslut att uppdra åt förvaltningen att ta fram förslag på överenskommelser för perioden 2024–2026 med tio professionella fria grupper/organisationer, samt att avslå ansökningarna för åtta professionella fria grupper/ organisationer (2023-06-01 § 55).
- Nämnden beslutar att ansökningar om kulturstöd över delegationsnivå som inte uppnår formella krav ska avslås utan att beredas (2023-06-01 § 56).

Genomgång av protokoll visar även att nämnden tar del av delegationsbeslut som berör kulturstöd, vilket även bekräftas av intervjusvar. Nämnden tar dock inte del av någon analys eller beskrivning av projekten eller någon samlad redovisning. Nämnden beskrivs vara intresserade av området och har varit involverade i arbetet med att ta fram de nya riktlinjerna för kulturstöd.

I nämndens årsredovisning 2022 framgår hur regionalt kulturstöd har fördelats mellan olika kulturområden samt hur stora belopp som totalt betalats ut inom vissa stödformer. Det finns även ett diagram över procentuell fördelning av beviljade projektstöd per kommun respektive region.

Enligt intervjusvar har nämnden förlagt vissa sammanträden/besök hos föreningar som regionen har överenskommelser med. I granskningen har det inte framkommit att

nämnden bjudit in någon förening till sina sammanträden för att få information om föreningens verksamhet och vad erhållet stöd bidragit till.

Bedömning

Sker en tillräcklig uppföljning och återrapportering av kulturstöd till nämnden?

Delvis.

- Genom granskningen har vi kunnat styrka att nämnden erhållit viss rapportering av kulturstöd.
- Nämnden har fattat beslut om åtgärder avseende kulturstöd, exempelvis revidering av rutiner och riktlinjer samt att ansökningar som inte uppnår formella krav ska avslås utan beredning.
- Uppföljning och återrapportering av kulturstöd till nämnden kan med fördel utvecklas med en samlad redovisning och omfatta samtliga stöd.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland genomfört en granskning av intern kontroll vid bidragsgivning. Granskningens syfte är bedöma om driftnämnd kultur och skola säkerställer en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av regionalt kulturstöd.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att driftnämnd kultur och skola inte helt har säkerställt en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av regionalt kulturstöd.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns det tydliga krav på vad företag/enskilda/föreningar ska lämna in för uppgifter avseende till exempel verksamhetsbeskrivningar, mål mm i samband med bidragsansökan?	Ja	
2. Finns det dokumenterade regler och rutiner som säkerställer att utbetalda kulturstöd baseras på kompletta och korrekta ansökningar?	Delvis	
3. Finns det ändamålsenliga rutiner för kontroll och uppföljning av utbetalda kulturstöd, och de åtaganden som framgår i ansökan?	Nej	
4. Sker en tillräcklig uppföljning och återrapportering av kulturstöd till nämnden?	Delvis	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till driftnämnd kultur och skola i syfte att förstärka den interna kontrollen inom området:

- Säkerställ dokumenterade rutiner för den samlade processen från ansökan av kulturstöd till slutredovisning och uppföljande kontroller i syfte att minska risken för personberoende och för att öka spårbarheten.
- Säkerställ tillräcklig omfattning av kontroller och att utförda kontroller, bedömningar och vidtagna åtgärder i handläggningen av kulturstöd systematiskt dokumenteras, signeras och diarieförs.
- Säkerställ tydliga checklistor och bedömningsgrunder för alla som handlägger kulturstöd inklusive såväl interna som externa bedömare och tydliggör hur ställda krav ska styrkas och kontrolleras.
- Tillse ett systematiskt arbete med att inhämta synpunkter från de sökande om vad de anser om den information och de riktlinjer som finns kring stöden. Utveckla forum för synpunktsinhämtning och dialog med de sökande för det fortsatta utvecklingsarbetet.
- Tillse att de som får avslag på ansökan om kulturstöd erhåller en tydlig motivering till avslag samt att de som beviljas en del av det belopp som de sökt erhåller en motivering om varför och vad tilldelade medel ska användas till.
- Säkerställ att det finns en tillräcklig intern kontroll i den verksamhet som bedrivs, utifrån nämndens ansvar (enligt Kommunallagen 6 kap 6 §) att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig.

2023-10-12

Marie Lindblad

Anna Hilmarsson

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2023-03-15. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.